

P7_TA(2013)0291

Dalībvalstu eksporta kredīta aģentūras

Eiropas Parlamenta 2013. gada 2. jūlija rezolūcija par Komisijas pirmo ikgadējo ziņojumu Eiropas Parlamentam par dalībvalstu eksporta kredīta aģentūru veiktajām darbībām (2012/2320(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. novembra Regulu (ES) Nr. 1233/2011 par dažu pamatnostādņu piemērošanu oficiāli atbalstītu eksporta kredītu jomā un ar ko atceļ Padomes Lēmumus 2001/76/EK un 2001/77/EK¹,
- ņemot vērā 2013. gada 14. marta Komisijas Deleģētajao regulu, ar ko groza II pielikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) Nr. 1233/2011 par dažu pamatnostādņu piemērošanu oficiāli atbalstītu eksporta kredītu jomā (C(2013)1378),
- ņemot vērā 2012. gada 11. decembra rezolūciju par ES MVU tirdzniecības un ieguldījumu finansēšanu — vieglāk pieejami kredīti internacionalizācijas atbalstam²,
- ņemot vērā 2011. gada 27. septembra rezolūciju par jaunu Eiropas tirdzniecības politiku atbilstīgi stratēģijai „Eiropa 2020”³,
- ņemot vērā 2011. gada 6. aprīļa rezolūciju par turpmāko Eiropas starptautisko ieguldījumu politiku⁴,
- ņemot vērā 2010. gada 25. novembra rezolūciju par starptautiskās tirdzniecības politiku klimata pārmaiņu diktēto prasību kontekstā⁵,
- ņemot vērā 2010. gada 25. novembra rezolūciju par cilvēktiesībām un sociāliem un vides standartiem starptautiskajos tirdzniecības nolīgumos⁶,
- ņemot vērā 2010. gada 25. novembra rezolūciju par uzņēmumu sociālo atbildību starptautiskos tirdzniecības nolīgumos⁷,
- ņemot vērā ES Pamattiesību hartu (2010/C 83/02),
- ņemot vērā Eiropas Komisijas un Eiropas Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos 2011. gada 12. decembra paziņojumu (COM(2011)0886),
- ņemot vērā Eiropas Komisijas 2010. gada 19. oktobra paziņojumu „Stratēģija

¹ OV L 326, 8.12.2011., 45. lpp.

² Pieņemtie teksti, P7_TA(2012)0469.

³ OV C 56 E, 26.2.2013., 87. lpp.

⁴ OV C 296 E, 2.10.2012., 34. lpp.

⁵ OV C 99 E, 3.4.2012., 94. lpp.

⁶ OV C 99 E, 3.4.2012., 31. lpp.

⁷ OV C 99 E, 3.4.2012., 101. lpp.

Pamattiesību hartas efektīvai īstenošanai Eiropas Savienībā” (COM(2010)0573),

- ņemot vērā Eiropadomes 2012. gada 26. jūnija paziņojumu „ES stratēģija un rīcības plāns attiecībā uz cilvēktiesībām un demokrātiju” (11855/2012),
 - ņemot vērā Parlamenta politikas departamenta informatīvo paziņojumu „Cilvēktiesību standarti ES ārpolitikā” (EXPO/B/DROI/2011/15),
 - ņemot vērā 2011. gada 16. jūnija ANO Uzņēmējdarbības un cilvēktiesību pamatprincipus (HR/PUB/11/04, 2011. gads, Apvienoto Nāciju Organizācija),
 - ņemot vērā Komisijas 2013. gada 16. aprīļa priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai, ar ko groza Padomes Direktīvas 78/660/EEK un 83/349/EEK attiecībā uz noteiktu lielu uzņēmumu un koncernu nefinansiālās un daudzveidības informācijas atklāšanu (COM(2013)0207),
 - ņemot vērā Reglamenta 48. pantu;
 - ņemot vērā Starptautiskās tirdzniecības komitejas ziņojumu (A7-0193/2013),
- A. tā kā dalībvalstu eksporta kredītu programmas ir svarīgs instruments Eiropas uzņēmumu tirdzniecības un uzņēmējdarbības iespēju uzlabošanai;
- B. tā kā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1233/2011 par dažu pamatnostādņu piemērošanu oficiāli atbalstītu eksporta kredītu jomā dalībvalstīm ir noteikta prasība sniegt Komisijai ikgadēju ziņojumu un vienlaicīgi paredzētas deleģēšanas pilnvaras Komisijai, tādējādi panākot attiecīgajos ESAO noteikumos veikto izmaiņu pēc iespējas drīzāku transponēšanu ES tiesību aktos;
- C. tā kā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 207. pantu „kopējo tirdzniecības politiku īsteno, ievērojot Savienības ārējās darbības principus un mērķus”;
- D. tā kā Līguma par Eiropas Savienību (LES), kas ir saistošs dalībvalstu savstarpējs nolīgums, 3. un 21. pantā ir izklāstīti principi attiecībā uz to, kā Savienība organizē attiecības ar pārējo pasauli, kā arī pamatprincipi attiecībā uz Savienības darbību starptautiskā mērogā;
- E. tā kā Komisijas un augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos 2011. gada decembra paziņojumā ir apstiprināts, ka „Eiropas uzņēmumi ir jānodrošina uzņemties atbilstīgas un pienācīgas pārbaudes, lai nodrošinātu, ka to darbībās ņem vērā cilvēktiesības neatkarīgi no to izpildes vietas”;
- F. tā kā Eiropadomes „ES stratēģijā un rīcības plānā attiecībā uz cilvēktiesībām un demokrātiju” ir apstiprināts, ka „ES sekmēs cilvēktiesības visās tās ārējās darbības jomās bez izņēmumiem”;
- G. tā kā ES iestādēm un ES dalībvalstīm, izņemot dalībvalstis, kurām ir atteikšanās tiesības, īstenojot ES tiesību aktus, kā tiesiski saistošs dokuments ir jāievēro ES Pamattiesību harta un tā kā Komisijas Stratēģijā Pamattiesību hartas efektīvai īstenošanai Eiropas Savienībā ir skaidri norādīts, ka Pamattiesību harta attiecas uz ES ārējo darbību;
- H. tā kā Savienība un tās dalībvalstis atzinīgi novērtēja ANO Uzņēmējdarbības un

cilvēktiesību pamatprincipus, kuru 4. princips par valsts un uzņēmējdarbības sektora attiecībām skaidri atsaucas uz eksporta kredīta aģentūrām;

- I. tā kā eksporta kredīta atbalstu bieži piešķir lieliem projektiem, kuru īstenotāji saskaras ar grūtībām komerckredītu ieguvē augsto komerciālo, politisko, ekonomisko vai ar vidi saistīto risku dēļ, kas eksporta kredīta aģentūrām (EKA) ir attiecīgi jāizvērtē un jāaprēķina;
- J. tā kā Komisija 2013. gada 14. martā ierosināja deleģēto regulu, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1233/2011 II pielikumu,
 1. atzinīgi vērtē Komisijas centienus izstrādāt satvaru attiecībā uz dalībvalstu ikgadējo ziņojumu sniegšanu par to eksporta kredītu jomas darbībām atbilstīgi Regulai (ES) Nr. 1233/2011, lai uzlabotu pārredzamību ES līmenī; uzsver, ka šādas ziņojumu sniegšanas galvenais mērķis ir pārraudzīt, vai dalībvalstu eksporta kredīta aģentūras ievēro eksporta kredītiem piemērojamos starptautiskos režīmus un ES Līguma prasības;
 2. apstiprina, ka 2012. gada 14. decembrī neoficiāli tika saņemts pirmais Komisijas ikgadējais ziņojums par dalībvalstu eksporta kredītu jomas darbībām, kurā novērtētas atbildes, ko sniegušas 20 no 27 dalībvalstīm, kuras īsteno aktīvas eksporta kredītu programmas, un tika saņemti arī šo dalībvalstu ziņojumi pielikuma veidā; kopš minētā laikposma Komisija ir apstiprinājusi šo dokumentu publiskošanu, lai īstenotu pamatregulas mērķi uzlabot pārredzamību;
 3. atzinīgi vērtē to, ka Komisijas ziņojumā ir skaidri norādīts 2011. gadā dalībvalstu īstenoto eksporta kredīta jomas darbību mērogs un nozīmīgums — to kopējais apmērs pārsniedza EUR 250 miljardus, ieskaitot 260 darījumus, attiecībā uz kuriem ir norādīts, ka tiem ir liela ietekme uz vidi, un tās Eiropas uzņēmumiem rada ievērojamas tirdzniecības un uzņēmējdarbības iespējas;
 4. atzīst, ka ES dalībvalstis savos ikgadējos darbības ziņojumos ir sniegušas Komisijai finansiālo un operatīvo informāciju par eksporta kredītiem, kā prasīts Regulas (ES) Nr. 1233/2011 I pielikuma 1. punktā;
 5. saistībā ar dalībvalstu īstenoto eksporta kredītu jomas darbību mērogu uzsver Regulas (ES) Nr. 1233/2011 4. apsvēruma nozīmīgumu, kurā noteikts nodrošināt atbilstību Savienības ārējās darbības vispārējiem noteikumiem, piemēram, par demokrātijas konsolidāciju, cilvēktiesību ievērošanu, attīstības politikas saskaņotību un par cīņu pret klimata pārmaiņām; saistībā ar to atgādina par Regulas I pielikumā paredzēto konkrēto ziņošanas prasību nozīmīgumu, lai nodrošinātu Komisijai un Parlamentam iespēju izvērtēt šo atbilstību;
 6. uzsver, ka dalībvalstu ikgadējie ziņojumi un Komisijas veiktais to novērtējums vēl nenodrošina Parlamentam iespēju izvērtēt dalībvalstu īstenoto eksporta kredīta jomas darbību atbilstību Savienības ārpolitiskajiem mērķiem, kā noteikts LES 3. un 21. pantā, kā arī pieeju ar vidi saistītajiem riskiem EKA prēmiju aprēķināšanā;
 7. ņem vērā pašreizējā Komisijas ikgadējā ziņojumā pausto nostādni, saskaņā ar kuru „dalībvalstīm ir nepārprotama vispārēja gatavība savām eksporta kredīta programmām piemērot tādas politikas programmas, kas atbilst vispārējam 3. un 21. panta formulējumam”; atzinīgi vērtē dažu dalībvalstu, tostarp Vācijas, Itālijas, Beļģijas un

Nīderlandes, centienus nodrošināt saturīgāku ziņojumu par atbilstību dažiem Savienības ārējās darbības mērķiem;

8. atzīst, ka Komisijai ir jābūt iespējām izvērtēt, vai dalībvalstu eksporta kredīta jomas darbības atbilst Savienības ārējās darbības mērķiem, un tādēļ iesaka veikt atbilstības pārbaudi par to, vai oficiāli atbalstītās eksporta kredīta aģentūras (EKA) īsteno efektīvu politiku, kas nodrošinātu, ka to darbības atbilst Savienības ārpolitikas mērķiem;

EKA atbilstības Savienības ārējās darbības mērķiem salīdzinošs novērtējums

9. piekrīt ikgadējā ziņojumā paustajam Komisijas novērojumam, ka „ir grūti noteikt precīzu kritēriju, lai novērtētu atbilstību ES tiesiskajam regulējumam”; atkārtoti norāda, ka eksporta kredīta jomas darījumiem piemērotā politika joprojām ir jāizvērtē, kā galveno kritēriju ņemot vērā 21. panta noteikumus;
10. uzsver, ka Savienība būs uzticams un ietekmīgs pasaules mēroga spēks tikai tad, ja dalībvalstis un Eiropas iestādes īsteno saskaņotu ārpolitiku;
11. iesaka Padomes Eksporta kredītu darba grupai un Komisijai sadarboties ar Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD), lai pirms nākamā ikgadējā ziņojuma iesniegšanas termiņa izstrādātu metodiku saturīgai ziņošanai par atbilstību 21. pantam un par noteiktu ESAO vadlīniju piemērošanu Eiropas Savienībā oficiāli atbalstītu eksporta kredītu jomā; prasa šajā procesā iekļaut sabiedrisko apspriešanu;
12. uzskata, ka ir ļoti svarīgi aicināt dalībvalstis pārraudzīt un ziņot par uzticamības pārbaudes procedūru esamību, rezultātu un efektivitāti tādu projektu pārbaudes procesa ietvaros, kuriem oficiāli piešķir eksporta kredītu atbalstu, saistībā ar to iespējamo ietekmi cilvēktiesību jomā;
13. apzinās, ka EKA pamatojas uz projektu partneru sniegto informāciju; pauž pārliecību — ja EKA kā prasību attiecībā uz partneriem, lai tie varētu pretendēt uz projekta finansējuma saņemšanu, pieprasītu piemērot strukturētu pieeju uzticamības pārbaudēm, projekta partneri labprāt to veiktu saviem spēkiem, tādējādi mazinot EKA papildu administratīvās izmaksas;
14. uzskata, ka progress, kas ir panākts saistībā ar EKA ziņošanu par cilvēktiesību ievērošanu, varētu nodrošināt labāku ziņošanu par citiem 21. pantā paredzētajiem Eiropas ārējās darbības mērķiem, piemēram, nabadzības izskaušanu, kā arī par pieeju, ko piemēro ar vidi saistītajiem riskiem;

Ziņošana par pieeju, ko piemēro ar vidi saistītajiem riskiem, aprēķinot EKA prēmijas

15. ierosina dalībvalstu EKA arī turpmāk ziņot par to veikto ar vidi saistīto risku novērtējumu un uzskata, ka šāda visu EKA, kas darbojas ESAO valstīs, un pārējo EKA ziņošana ir būtiska, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus;

Ziņošana par iespējamajām saistībām

16. norāda, ka dalībvalstu EKA pašlaik ziņo par iespējamo saistību piemērošanu dažādos veidos; aicina Komisiju noteikt vienotu definīciju, kas atspoguļo Parlamenta vēlmi saņemt informāciju par ārpusbilances darījumu veikšanu;

Komisijas sagatavotas norādes un novērtējums

17. aicina Komisiju sniegt dalībvalstīm norādes nākamajam ziņošanas periodam, cita starpā par to, kā ziņot par uzticamības pārbaūžu esamību un efektivitāti saistībā ar dalībvalstu cilvēktiesību politikas programmām, kā arī par to, kā ziņot par pieeju, ko piemēro ar vidi saistītajiem riskiem;
18. vēlas, lai nākamajā Komisijas ikgadējā ziņojumā būtu norādīts, vai tā ir spējusi novērtēt dalībvalstu atbildību Savienības mērķiem un saistībām, un noliedzošas atbildes gadījumā būtu sniegti ieteikumi par to, kā uzlabot ziņošanu, lai šo uzdevumu izpildītu;

Komisijas ziņojums par informatīvām darbībām valstīs, kas nav ESAO dalībvalstis

19. atzinīgi vērtē Komisijas un ASV 2012. gadā kopīgi veikto darbu, lai iesaistītu Ķīnu, Brazīliju, Krieviju un citas lielākās jaunietekmes valstis lielāko eksporta finanšu nodrošinātāju starptautiskas darba grupas (SDG) izveidē;
20. ierosina SDG izveides procesā apsvērt nozaru pieejas piemērotību, lai veidotu pamatu horizontāliem noteikumiem otrajā posmā, kas nodrošinās, ka visas ESAO dalībvalstis un valstis, kuras nav ESAO dalībvalstis, kopā pieņems efektīvus un augstus standartus un jaunus starptautiskus noteikumus par EKA, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus;

o

o o

21. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Eiropadomes priekšsēdētājam, Padomei, Komisijai, kā arī dalībvalstu valdībām un parlamentiem un ESAO sekretariātam.